

ABRAHAM

löftets man

Bibelskolan
Korskyrkan, 2010-11-04
Micael Nilsson

ABRAHAM – LÖFTETS MAN

Nu ska vi studera Abrahams liv.
Varför det, kan man förstås fråga.
Och man kan förstås svara på många olika sätt.

Som t.ex. att Abraham ju inte precis är vem som helst. Det finns miljarder människor som relaterar till Abraham. Hans namn betyder ”fader till många”, och det är minsann ingen överdrift. Man talar om de monoteistiska religionerna som de abrahamitiska religionerna.

Abraham är en av **judendomens** viktigaste gestalter, som själva urfadern till det judiska folket.

Abraham är också mycket viktig för en **kristen**. Aposteln Paulus skrev, Rom 4:16: ”Därför är tron grunden för att nåden skall gälla och löftet stå fast för alla hans efterkommande, inte bara för dem som håller sig till lagen utan också för dem som har tro som Abraham. Han är allas vår far...”

Men också världens **muslimer** relaterar till Abraham, för Abraham var ju också far till Ismael, som är arabernas stamfader. Judarna ser alltså Abraham som sin landsfader.

De kristna tror att Jesus var Abrahams ättling, och den som skulle fullborda Guds löfte till Abraham.

Muslimerna ser Abraham som en av sina viktigaste profeter, och enligt islam är han också den som anses ha byggt helgedomen i Mecka.

Bara tanken på att en man som levt för 4000 år sedan fortfarande är så viktig för så många människor borde väcka vårt intresse och vara skäl nog för ett studium.

Ett annat svar skulle kunna vara det här: Abraham är en av Bibelns viktigaste gestalter. Om du älskar din Bibel och vill förstå den blir därför naturligtvis ett studium av Abrahams liv och erfarenheter ett viktigt studium.

Men jag skulle vilja fördjupa svaret ytterligare: **Vi borde studera Abrahams liv för att lära känna Abrahams Gud.** När Paulus skrivit om Moses och det judiska folket i 1 Kor, lägger han till, för att förklara att ett studium av den bibliska historien är mycket mer än historia, **1 Kor 10:11:** ”Allt det som hände dem är exempel, och det skrevs ner för att vägleda oss som har tidsåldrarnas slut inpå oss.”

Gud har valt att uppenbara sig själv för människor, och genom människors liv och erfarenhet. Bibeln är inte en teoretisk lärobok i teologi. Bibeln är full av berättelser, livsöden och personbeskrivningar. Bibeln handlar nämligen om människor och deras möte med Gud, och på det sättet väljer Gud att visa vem han är. ”Allt det som hände dem är exempel, och det skrevs ner för att vägleda oss som har tidsåldrarnas slut inpå oss.”

Vad betyder det här? Det betyder att ett av de bästa sätten vi kan närma oss tron på är att studera hur Gud handlat i människors liv genom historien. Deras möte med Gud hjälper oss med vårt eget. Deras kamp med livet hjälper oss med vår egen. Deras upptäckt av vad tro är hjälper oss med vår egen.

Så... därför ska vi studera Abraham ikväll. För att Abraham var en människa, som du och jag, som fick lära känna Gud och göra viktiga erfarenheter av Guds nåd och ledning. Vårt studium liknar guldvaskning. Vi ska se på bakgrund och på fakta, men vi vaskar hela tiden efter guld, d.v.s. vi vill få tag på och berikas av Abrahams gudsrelation.

Abraham kallades ut ur Kaldéernas Ur för att grunda en ny nation.

Abraham lärde sig att tro på och förtrösta på Gud.

Abraham lärde sig att följa Guds ledning.

Abraham fick också lära sig att Gud t.o.m. kunde använda hans misstag, när Abraham ödmjukade sig, bekände sin synd och började om.

Abraham fick lämna mycket, men vann ännu mer. Genom Abraham har Gud välsignat miljoner och miljoner människor i fyra tusen år. Låt oss alltså lära känna honom lite bättre.

BAKGRUND

När man ska skildra en människas liv och betydelse brukar man börja med att ge en bakgrund, och att sätta in hans eller hennes liv i en historisk och kulturell kontext. Vad vet vi om Abrahams bakgrund?

Så här inleds berättelsen om Abraham, eller Abram, som var hans ursprungsnamn, **1 Mos 11:27-31**: ”Och detta är berättelsen om Teras släkt. Tera födde Abram, Nahor och Haran. Och Haran födde Lot. Och Haran dog hos sin fader Tera i sitt fädernesland, i det kaldeiska Ur. Och Abram och Nahor tog sig hustrur. Abrams hustru hette Sarai, och Nahors hustru hette Milka, dotter till Haran, som var fader till Milka och Jiska. Men Sarai var ofruktsam och hade inga barn. Och Tera tog med sig sin son Abram och sin sonson Lot, Harans son, och sin sonhustru Sarai, som var hans son Abrams hustru. Och de drog tillsammans ut från det kaldeiska Ur på väg till Kanaans land. Men när de kom till Haran, bosatte de sig där.”

Vad får vi veta här?

Vi får veta att Abraham kom från en plats som hette Ur i Kaldéen.

När den historisk-kritiska bibelsynen växte fram på 1700-t kritiserades och avfärdades berättelsen om Abraham och staden Ur som en uppdiktad myt. Någon sådan stad kände man inte till. Och det gjorde man mycket riktigt inte heller, fram till dess sir Leonard Woolley grävde fram staden på 1920-talet. Och plötsligt låg den bortglömda och förnekade staden där, frilagd och i öppen dager.

Idag vet man ganska mycket om Abrahams uppväxtstad. Under utgrävningarna hittade man kungagravar som innehöll vapen, redskap och lyxföremål. Ur var ett religiöst centrum som troddes beskyddas av mångguden Nannar. Med tiden växte Ur och blev en mycket viktig handelsstad, och centrum för hela Mesopotamien. Tiden omkring Abrahams födelse var dess storhetstid.

Ur var alltså på Abrahams tid ett blomstrande centrum för både handel och politik och en av sin tids kulturellt mest högtstående och framåtsträvande städer. Man tror att den beboddes av omkring en kvarts miljon människor. Ett fynd av en lertavla visar att stadens matematiker behärskade mycket avancerade matematiska beräkningar som man kommit ifatt först i våra dagar.

Den gamla bilden man före dessa fynd haft av Abraham som en fattig och enkel nomad fick alltså korrigeras. Abraham var medborgare i sin tids London eller New York. Han bodde i en framåtsträvande världsmetropol.

Vad fick honom då att lämna detta och bege sig ut på vandring mot nya och okända mål?

Vad vi förstår började det hos hans far Tera. Bibeln säger nämligen att Tera tog med sig Abraham och drog ut ur Ur. Vad vi vet om Tera är inte så mycket, men en notis i **Jos 24:2** säger: "Så säger Herren, Israels Gud: På andra sidan floden bodde era fäder i forna tider. Så gjorde också Tera, Abrahams och Nahors fader. Och de tjänade där andra gudar."

En del som studerat texter och traditioner tror att Tera kanske var präst åt mångguden. Hur som helst föds en tanke hos honom att dra ut ur Ur för att bege sig till Kanaan. Varför?

Vi känner inte till de yttre orsakerna till detta. Hade han hört ryktet om landet i väst som flöt av mjölk och honung, eller fanns det andra orsaker till uppbrottet? Vi vet inte? Men vi vet att Gud var i detta, för Gud säger själv till Abraham i **1 Mos 15:7**: "Jag är

Herren, som har fört dig ut från det kaldeiska Ur för att ge dig detta land till besittning."

Vi känner alltså inte till omständigheterna omkring Teras uppbrott, men vi vet att Gud var i omständigheterna. Är inte det en fantastisk upptäckt. Gud var i omständigheterna. Vi tror alltså på en Gud som kan leda oss, fast vi kanske inte ens förstår det, genom att styra olika omständigheter omkring oss

KALLELSEN

Så här beskriver Bibeln Guds kallelse till Abraham, **1 Mos 12:1-3**:
”Och Herren sade till Abram: ”Gå ut ur ditt land och från din släkt och från din faders hus, bort till det land som jag skall visa dig. Så skall jag göra dig till ett stort folk. Jag skall välsigna dig och göra ditt namn stort, och du skall bli en välsignelse. Och jag skall välsigna dem som välsignar dig, och den som förbannar dig skall jag förbanna, och i dig skall alla släkter på jorden bli välsignade.”

Vi vet inte exakt hur detta gick till. Guds kallelse beskrivs i korta, summariska ord. Vi vet inte hur det gick till, eller hur Abram upplevde det. Bibeln säger bara att ”Herren sade till Abram”. När vi nu inte vet så mycket om HUR det gick till, låt oss istället fundera över frågan VARFÖR. Varför väljer Gud att kalla Abram? Om detta får vi nämligen veta mer.

De elva första kapitlen av Bibeln beskriver en tragedi, nämligen människans väg bort från Gud. Först beskrivs Guds vackra skapelse. Sedan beskrivs Guds vackra tanke med sin skapelse, nämligen en skapelse i harmoni med Gud och Guds vilja.

Det tredje kapitlet handlar om upproret och upprottet, d.v.s. om syndafallet. Därefter beskriver kapitel efter kapitel konsekvensen av människans gudsfrånvändhet. Det liksom kulminerar i 1 Mos 11 och berättelsen om Babels torn, där människan bygger ett torn till sin egen ära, som ett uttryck för sin stolthet.

I 1 Mos 12 börjar Gud om. Det gör han alltså genom att utvälja en man. Detta har nämligen alltid varit Guds strategi. När massan vänt Gud ryggen har Gud alltid sökt efter någon. Efter någon som vågar gå mot strömmen och trampa upp en ny stig mot Gud. I **2 Krön 16:9** läser vi: ”Ty Herrens ögon sveper över hela jorden,

för att han med sin kraft skall bistå dem som med sina hjärtan hänger sig åt honom.”

Det är en märklig bild av hur Gud söker över hela jorden efter någon eller några som vill ge sina hjärtan till honom. Och när han finner dem bistår han med sin kraft.

Och nu kommer alltså Gud till Abraham för att hans familj och för att det folk som växer fram ur den familjen ska få en alldeles särskild uppgift att liksom fungera som ett Guds skyltfönster för alla andra folk.

Detta folk ska visa världen vad det är att tro på Gud och vad Guds välsignelse är.

Deras liv och deras tro skulle bli ett exempel för alla oss andra av vad det är att leva i trohet mot Gud och vilka välsignelser som kommer av det, och ibland skulle de också bli ett exempel på vad det får för konsekvenser när vi bryter mot Guds lagar.

Ska vi stanna upp inför detta ytterligare en stund genom att ställa frågan: **Vad är det egentligen Gud lovar Abraham?**

Det finns en mängd svar på detta. (Se utdelat appendix, ”Vad Gud lovade Abraham”, för detaljer.)

1 Mos 12:1-3, Abraham ska bli en välsignelse för alla slakten på orden.

1 Mos 13:14-17, Gud lovar Abraham ett fysiskt landområde, för all framtid.

1 Mos 15:1-7, Gud lovar Abraham en löftesson, och att han ska bli stamfader till ett stort folk.

1 Mos 15:12-16, Gud ska bevara sitt folk genom stora prövningar, och efter dessa prövningar ska de återvända till sitt land.

1 Mos 15:18, Gud ska ge Abraham ett stort land.

1 Mos 17:1-8, Abrams namn blir Abraham, d.v.s. ”fader till många folk”, d.v.s. inte bara till Israels folk. Abrahams efterkommande ska besitta Kanaan till evig tid.

1 Mos 22:15-18, I Abrahams säd (singularis – någon speciell) ska hela jorden bli välsignad. Detta är ett Messianskt löfte.

Sammanfattning

Gud ska göra Abrahams efterkommande till ett stort folk och ge dem ett land för evig tid.

Genom detta folk ska Gud visa vem han är så att också andra folk blir välsignade.

På det sättet ska Abraham bli fader till många folk.

En dag ska någon födas, Abrahams säd i singularis, som ska välsigna hela världen.

Vad ska vi göra av dessa löften idag?

Det är en viktig fråga. Vi spar den till avslutningen.

LYDNAD

Låt oss nu se på nästa huvudord i Abrahams liv, nämligen ordet lydnad. *"I tro lydde Abraham när han blev kallad. Han drog bort till ett land som skulle bli hans, och han drog bort utan att veta vart han skulle komma" (1 Mos 12:4)*

I **1 Mos 20:13** berättar Abraham om sin egen upplevelse av Guds kallelse med dessa ord: "Men när Gud sände mig ut på vandring bort från min faders hus... "

Ordet som översatts "sände mig ut på vandring" är det hebreiska ordet "taw-aw". Det kan också översättas "gå vilse". Det är alltså möjligt att översätta Abrahams ord ungefär så här: "När Gud ledde mig vilse..."

Ordet avslöjar något om hur Abraham kände sig när Gud liksom tog honom vid handen och ledde honom bort från de gator och gränder han vuxit upp. Abraham kände sig vilsen, bortkommen och osäker. Och ändå säger Bibeln "I tro lydde Abraham när han blev kallad..."

I dessa ord suddas en 4000 år lång distans bort mellan Abraham och mig. Jag minns hur jag satt i en tågekupé, 18 år gammal, med en liten klädpackning i en väska och en gitarr, på väg från mitt hem i Värmland till mitt första församlingsarbete i en liten kyrka uppe i Boden i Norrbotten. Tåget ångade på, timme efter timme genom urskogen. Och jag kände mig vilse.

Jag älskar Abrahams ord om att gå vilse med Gud. Är det inte i själva verket just det som är tro, d.v.s. förtroende för Gud. Jag vet inte vart du leder mig Gud, men jag vet att du inte sviker, och jag tror att du vet bäst.

På min expedition hänger en liten text som jag ofta läser: Guds vilja tar oss aldrig dit Guds nåd inte kan bevara oss.

Låt oss fundera över Abrahams lydnad en stund. Guds kallelse utplånar inte vår fria vilja. Guds kallelse utmanar vår fria vilja. Vi kan säga nej till Guds kallelse. Vi kan säga ja till Guds kallelse. Men vi skulle kanske också kunna tala om att säga ja, med viss reservation, för Abraham svarade nog just ja med viss reservation.

T.o.m. om Jesus skriver hebreerbervets författare, **Hebr 5:8**: ”Fast han var son lärde han sig lyda genom att lida...” Jesus lärde sig att lyda Gud. Det är väl då inte särskilt märkligt att det samma gäller om oss.

Berättelsen om Abraham är en berättelse om utveckling. Gud **lärde** Abraham att lyda, **Hebr 11:8-19**: ”I tro lydde Abraham när han blev kallad. Han drog bort till ett land som skulle bli hans, och han drog bort utan att veta vart han skulle komma. I tro slog han sig ner i det utlovade landet som i ett främmande land och bodde i tält liksom Isak och Jakob, som hade fått del i samma löfte. Ty han väntade på den stad med fast grund som Gud själv har planlagt och byggt. I tro fick han kraft att avla en son, fast han, liksom Sara, var överårig. Han litade på den som hade gett löftet. Därför fick han, denne ende man som dessutom var så gott som död, en avkomma talrik som stjärnorna på himlen och de oräkneliga sandkornen på havsstranden. I tro dog alla dessa utan att ha fått vad de hade blivit lovade. De hade bara sett det i fjärran och hälsat det och bekänt sig vara gäster och främlingar på jorden. De som talar så visar att de söker ett hemland. Och om de hade tänkt på det land som de lämnat kunde de ha återvänt dit. Men nu längtade de till ett bättre land, ett i himlen. Därför skäms inte Gud för dem, utan de får kalla honom sin Gud; han har ju grundat en stad åt dem.

I tro bar Abraham fram Isak som offer när han sattes på prov. Sin ende son var han beredd att offra, han som hade tagit emot löftena och till vilken Gud hade sagt: Det är Isaks ättlingar som

skall föra ditt namn vidare. Han sade sig att Gud hade makt att till och med uppväcka döda. Från de döda fick han också, bildligt talat, sonen tillbaka.”

1. Abraham lärde sig att lyda Gud fast han inte visste VART

”I tro lydde Abraham när han blev kallad. Han drog bort till ett land som skulle bli hans, och han drog bort utan att veta vart han skulle komma.” Abraham visste inte vart Gud skulle ta honom, eller vad det skulle komma att innebära för honom, men han lydde Gud ändå. **2 Kor 5:7:** ”vi lever i tro, utan att se.”, skrev Paulus.

Abraham vågade lyda Gud fast han inte visste VART Gud skulle leda honom, och även om han kände sig liten och vilse. Det kunde kanske vara en nyttig fråga att ställa oss själva när vi sist verkligen vågade någonting, när vi sist verkligen tog en risk för Guds skull.

2. Abraham lydde Gud även fast han inte förstod VARFÖR

”I tro bar Abraham fram Isak som offer när han sattes på prov. Sin ende son var han beredd att offra, han som hade tagit emot löftena och till vilken Gud hade sagt: Det är Isaks ättlingar som skall föra ditt namn vidare.”

Gud hade lovat Abraham en son, och Abraham fick en son, Isak. Så en dag säger Gud till Abraham: - Ge honom som offer till mig. Detta måste ha varit Abrahams allra största och svåraste prövning. Han förstod inte varför? Och ändå lydde han.

För att ge en rättvis beskrivning av Abrahams liv och tro behöver vi ytterligare två ord:

MISSTAG OCH MISSLYCKANDEN

För Abraham var en människa som alla andra med fel och brister. Och Bibeln beskriver också detta, mycket öppet och ärligt. Bibeln beskriver åtminstone fyra misstag som Abraham gjorde. Eftersom de är skildrade är de också viktiga och har något att lära oss.

1. Det första misstaget Abraham gjorde hade att göra med SLÄKTBANDEN, eller med det svåra att bryta upp.

Så här löd Guds kallelse, 1 Mos 12:1: "Lämna ditt land, din släkt och ditt hem, och gå till det land som jag skall visa dig." Gud talar om tre slags uppbrott.

A. Lämna ditt hem. Abraham lydde.

B. Lämna ditt land. Abraham lydde.

C. Lämna din släkt. Abraham lydde inte.

I stället tog han med sig både sin far Tera och sin brorson Lot. Det var en kompromiss som kom att ge honom många svårigheter med tiden.

I Apg återger lärjungen Stefanos vad som hände med Abraham, Apg 7:2-4: "Stefanos svarade: "Bröder och fäder, lyssna på mig. Härlighetens Gud visade sig för vår fader Abraham, som då bodde i Mesopotamien och ännu inte hade flyttat till Haran, och sade till honom: Lämna ditt land och din släkt och gå till det land som jag skall visa dig. Då lämnade Abraham Kaldéen och bosatte sig i Haran. När hans far var död, lät Gud honom flytta vidare till det land där ni nu bor."

Abraham och familjen bröt upp från Ur, men när de kommit en bit norrut, nämligen till staden Haran, ville Tera inte fortsätta. Varför vet vi inte, men vi vet att Haran var ett fäste för dyrkan av

månguden. Kanske har detta med varandra att göra. Hur som helst stod historien stilla i många år i Haran. Först när Tera har dött kan Abraham gå vidare.

Den här händelsen handlar om kampen med upprottet. Ibland hindras vi i vår kallelse, inte p.g.a. direkt synd eller uppror mot Gud, utan p.g.a. vår tvehågsenhet och det svåra i att bryta med det gamla. Det var en kamp i Abrahams liv och det är det också i våra liv. Hur som helst, Abraham lämnade inte allt Gud sa att han skulle lämna, och det ledde till en allvarlig fördröjning av uppfyllandet av Guds löfte.

2. Det andra misstaget gjorde Abraham när han en gång ställdes inför EN OVÄNTAD MOTGÅNG. När Abraham väl hade kommit till det utlovade landet läser vi, 1 Mos 12:10-13: ”Men hungersnöd uppstod i landet, och Abram drog ned till Egypten för att bo där någon tid, eftersom hungersnöden var så svår i landet. Men när han närmade sig Egypten, sade han till sin hustru Sarai: ”Jag vet ju att du är en skön kvinna. Om nu egyptierna tänker, när de får se dig: 'Hon är hans hustru', så skall de dräpa mig, medan de låter dig leva. Säg därför att du är min syster, så att det går mig väl för din skull, och så att jag för din skull får leva.”

Kunde man nu inte vänta sig att Gud skulle belöna Abrahams trohet, när han nu äntligen kommit in i Kanaans land, genom att välsigna landet med välstånd och gröda? Men det utbryter en hungersnöd.

Då drar Abraham ner till Egypten för att bo där istället. Det är ännu ett avsteg från Guds ledning. Gud hade sagt Kanaans land, inte Egypten. Men istället för att vända sig till Gud i prövningen vände sig Abraham till Egypten, med allt vad Egypten nu stod för under hans tid.

Dessutom är han rädd för att råka illa ut när egyptierna ser hans vackra hustru, varför han ljuger om att hon bara är hans syster. Situationen blir genom detta mycket komplicerad, och Gud måste gripa in för att rädda honom.

Men då berättar Bibeln också detta, 1 Mos 13:1-4: ”Så drog då Abram upp från Egypten med sin hustru och allt vad han ägde, och Lot jämte honom, till Sydlandet. Och Abram var mycket rik på boskap och på silver och guld. Och han färdades från lägerplats till lägerplats och kom så från Sydlandet ända till Betel, till det ställe där hans tält förut hade stått, mellan Betel och Ai, där han förra gången hade rest ett altare. Och där åkallade Abram Herrens namn.” Abraham hade rest ett altare åt Gud mellan Betel och Ai när han först kommit in i Kanaans land, som en påminnelse om förbundet mellan Gud och Abraham. Nu gav han sig tillbaka dit och åkallade än en gång Guds namn. Abraham började om. Abraham gick tillbaka till förbundsplatsen och tog emot ny nåd.

Alla dessa offerplatser i Gamla Testamentet står där som en påminnelse om Guds egen offerplats, Golgata. Vad Abraham gör är därför en påminnelse om vad också vi får göra, om och om igen i våra egna liv. Vi får gå tillbaka till Golgata. Även om vi älskar Gud och vill leva med och för honom misslyckas vi ibland. Därför lär Jesus oss att be i vår dagliga bön: - Förlåt oss våra synder. Abraham fick börja om.

3. Abrahams tredje misslyckande hade med hans FRUKTAN att göra

1 Mos 20 berättar att Abraham drog ner till Sydlandet. I rädsla för att bli dödad, återigen för sin hustrus skull, ljög han om att hon bara var hans syster. Det går nästan att lägga karbonpapper mellan den berättelsen och berättelsen om Abrahams lögn i Egypten.

Kanske kunde man tänka att Guds ingripande förra gången han gjorde samma sak skulle ha varit en läxa för livet. Men nej. Detta var tydligen en svag punkt i Abrahams karaktär.

Och så är det nog med oss alla. Alla synder försvinner inte med vår ungdom. En del av dem verkar nästan bli allt tydligare med

åren. Och än en gång får Gud visa Abraham nåd och upprätta honom.

Och än en gång får vi hopp i vårt möte med berättelsen om Abraham, för kanske är det ändå så att han inte är den enda av oss som gjort samma fel, och fallit i samma synd, flera gånger. Gud är den andra chansens Gud, men också den hundra chansens Gud.

4. Abrahams fjärde stora misstag har med hans OTÄLIGHET att göra

Gud hade lovat att ge Abraham och Sara en son, men barnen uteblev. När Abraham nu är så gammal och Sara inte längre kan bli mor, verkar allt omöjligt. Då beslutar sig Abraham och Sara för att hjälpa Gud lite på traven, genom att låta tjänstekvinnan Hagar istället föda en son.

Hur som helst tecknar Bibeln en ärlig bild av Abraham. Berättelsen är inte en helgonlegend. Detta är skildringen av en verklig människas kamp med en verklig kallelse och en verklig Gud.

Abraham är tapper. Han försöker förstå Guds vilja och följa den så gott han kan. Men Abraham är också en syndare, som du och jag. Han är en människa som blir rädd ibland, otälig ibland och som då och då har svårt att stå upp för sina beslut. Och ändå säger Bibeln så här, **1 Mos 15**: "...han trodde på Herren, och han räknade honom till rättfärdighet." Paulus förklarar ytterligare, **Ef 2:8-9**: "Ty av nåd är ni frälsta genom tron, inte av er själva, Guds gåva är det. Det beror inte på gärningar, ingen skall kunna berömma sig."

Så funderar vi kanske ibland: Hur ska det bli med våra liv en dag? Hur ska vi bedömas på den yttersta dagen? Hur ska Gud resumera våra tafatta försök? Då är det gott att läsa om hur Abrahams liv sammanfattas i Hebr 11:

"I tro lydte Abraham när han blev kallad."

"I tro slog han sig ner i det utlovade landet..."

”Han litade på den som hade gett löftet.”

”I tro bar Abraham fram Isak som offer när han sattes på prov.”

Abrahams liv bedömdes inte utifrån hans enskilda misstag och tvivel. Gud såg till hans hjärta och till hans bekännelse. Visst hade det funnits fel och brister och tvivel och kompromisser i Abrahams liv, men Gud bedömde honom utifrån hans stora livsriktning som var hans strävan efter att lära sig att lyda och förtrösta på Guds löften.

Nästa stora ord för att förstå Abrahams liv är ordet

PRÖVNING

Förvänta dig att du kommer att få möta prövningar. Petrus skriver nämligen, **1 Pet 1:6-7**: ”Därför kan ni jubla, även om ni just nu en kort tid skulle få utstå prövningar av olika slag, för att det som är äkta i er tro - och detta är långt dyrbarare än det förgängliga guldet, som dock måste prövas i eld - skall ge pris, härlighet och ära när Jesus Kristus uppenbaras.” Gud låter oss ibland få möta prövningar, för att ta fram guldet i våra liv.

Livet är en serie av prövningar för varje kristen människa. Och det sätt som vi gensvarar på våra prövningar avgör i mångt och mycket vad vi blir för slags människor, och vilken position vi får i Guds rike.

Prövningen är inte ett tecken på att Gud övergett oss. Tvärtom är den ett tecken på att Gud håller på med oss. Det är bara den malm som innehåller dyrbar metall som bryts och bearbetas. Till de kristna i Korinth skriver aposteln Paulus, 1 Kor 10:13: ”Era prövningar har inte varit övermänskliga. Gud är trofast och skall inte låta er prövas över förmåga: när han sänder prövningen visar han er också en utväg, så att ni kommer igenom den.”

I Abrahams liv kan man också se att de prövningar han mötte växte i både innehåll och omfattning.

Den första prövningen bestod i att lämna någonting för Guds skull. Abraham måste lämna sitt hem, sitt land och sin familj. Att lämna sitt hem gick fort. Att lämna sin familj tog mer tid. Men eftersom hans familj inte ville gå hans väg med Gud var också detta nödvändigt.

Så ser vi att separationen med Lot, d.v.s. brorsonen, föregicks av en tid av kamp och prövning. Det tycks också ha varit en tid av Guds tystnad. Men när den väl har skett säger Bibeln, 1 Mos 13:14'-15: "Och Herren sade till Abram, sedan Lot hade skilt sig från honom: Lyft upp dina ögon och se, från den plats där du står, mot norr och söder och öster och väster. Ty hela det land som du nu ser skall jag ge åt dig och din säd för evig tid."

När Abraham lydde Gud öppnades också kanalerna upp mot Gud. Abraham hörde Guds röst och hans förbund med Gud förnyades.

En annan prövning gällde ägodelar. Tvisterna med Lot handlade om marker och boskapshjordar. Då säger Abraham till Lot: - Låt oss gå åt olika håll. Om jag går åt ena hållet går du åt det andra. Välj vilken bit land du vill ha. Abraham kunde ha valt först. Guds löfte var ett löfte till Abraham, inte till Lot. Men Abraham avstod från att välja först, och Gud belönade hans ödmjukhet.

Det finns förstås fler prövningar i Abrahams liv, men **svårast** var den som beskrivs i dessa ord: "En tid därefter satte Gud Abraham på prov. Han sade till honom: 'Abraham!' Han svarade: 'Ja, här är jag.' Då sade han: 'Tag din son Isak, och gå till Moria land och offra honom där som brännoffer på ett berg som jag skall visa dig'" (1 Mos 22:1-2)

Det var aldrig Guds mening att Isak skulle offras, men ändå var tydligen denna prövning nödvändig. Det var liksom examenstestet för Abraham. En gång hade Abraham fått lämna sitt land. Senare fick han lämna sin far och sin brorson. Han lärde sig att inte ljuga och bedra utan istället att förtrösta på Guds löften. Och nu, när han äntligen fått en son, Isak, säger Gud: - Ge honom tillbaka till mig. Detta är Abrahams svåraste prövning.

Varför var den nödvändig? Kanske av samma skär som Jesus säger, Matt 6:33: - Sök först Guds rike och hans rättfärdighet, så skall ni få allt det andra också.

Vi lär oss att lämna synd och elände. Men det som är svårast att lämna är förstås det vi håller kärt. Men det kan ske att t.o.m. Guds välsignelser blir viktigare för oss än Gud själv, och när det Gud GÖR blir viktigare för oss än det Gud ÄR har vi börjat gå vilse.

Det verkar först nästa grymt det sätt som Gud prövar Abraham på. Men det är det förstås inte. Inte egentligen. Gud gör bara någonting nödvändigt. Gud liksom hjälper Abraham att packa om ryggsäcken för att han ska klara av att hålla balansen. Gud vill lära Abraham att om han söker Gud först av allt så kommer också allt annat att få sin rätta plats.

Det sista begreppet jag vill använda för att beskriva Abrahams liv är ordet

VÄNSKAP

Man skulle först kunna säga en hel del om hans vänskap i relation till människor, för den finns det många exempel på i Abrahams liv, men jag skulle nu vilja tala om hans gudsrelation under rubriken: vänskap. Så här skriver nämligen Jakob i sitt brev i Nya Testamentet, **Jak 2:23**: ”Abraham trodde på Gud och därför räknades han som rättfärdig, och han kallades Guds vän.”

Abraham kallades Guds vän. Det är djupast sett vad tron på Gud är. Biblisk tro på Gud är mer än en allmän tro på Guds existens. Tro på Gud är frid med Gud. Jesus säger, Joh 15:13-15: ”Ingen har större kärlek än den som ger sitt liv för sina vänner. Ni är mina vänner om ni gör vad jag befäller er. Jag kallar er inte längre tjänare, ty en tjänare vet inte vad hans herre gör. Jag kallar er vänner, därför att jag har låtit er veta allt vad jag har hört av min fader.” Tro på Gud är vänskap med Gud.

Det finns en märklig berättelse i texterna om Abraham som beskriver en sida av denna vänskap, **1 Mos 18:17-33**. **Det här är berättelsen:** Gud måste straffa Sodom, men tänker: - Inte kan jag dölja för Abraham vad jag tänker göra. Vilken vänskap. Vilka märkliga ord. Profeten Amos säger, Am 3:7: ”Sannerligen, Herren, Herren gör alls ingenting utan att ha uppenbarat sitt råd för sina tjänare profeterna.”

Men vänskapen med Gud visar sig också i Abrahams andliga auktoritet. Hans böner blir hörda.

Till sist tycker jag att avslutningsorden i texten är underbara:
”Och Herren gick bort, sedan han hade talat ut med Abraham.”
Vi tänker nog oftast tvärtom när det gäller vårt böneliv, inte sant?
Bön är nog oftast för oss att få tala ut med Gud. Här står det
faktiskt att Gud talar ut med Abraham.

VAD GÖR VI AV GUDS LÖFTEN TILL ABRAHAM IDAG?

När jag tidigare talade om Guds löften till Abraham ställde jag frågan: Vad är det egentligen Gud lovar Abraham?

För att förenkla frågan finns det tre slags löften som Gud ger Abraham:

Först ett löfte om ett land.

Så ett löfte om ett folk.

Dessutom ett löfte om välsignelse för alla folk.

Vad gör vi idag av dessa löften?

De två första handlar om vår relation till det judiska folket och till landet Israel. Har det judiska folket spelat ut sin roll? På den frågan svarar Bibeln så här, **Rom 11:1-2**: ”Jag frågar då: kanske Gud har förskjutit sitt folk? Visst inte. Jag är ju själv israelit, ättling till Abraham och av Benjamins stam. Gud har inte förskjutit sitt folk, som han en gång har utvalt.”

Rom 11:25-27: ”Bröder, för att ni inte skall förlita er på ert eget förstånd vill jag att ni skall känna till denna hemlighet. En del av israeliterna är förstockade och skall förbli det tills hedningarna i fullt antal har nått målet. Men då skall hela Israel bli räddat, som det står skrivet: Från Sion skall befriaren komma och ta bort all synd från Jakob. Och detta mitt förbund med dem betyder att jag lyfter av dem deras synder.”

Det är mycket svårt att läsa dessa verser och sedan säga att Gud inte mer kommer att verka i och med och genom det judiska folket. Gud har gett löften till Abraham, som Gud kommer att stå för.

För det andra är löftet till Abraham om att hela världen ska bli välsignad ett löfte om Kristus, som kom genom Abrahams ättlingar: "Löftena (gavs) åt Abraham och hans avkomma. Det heter inte: 'och åt dina avkomlingar', som när man talar om många, utan som när det talas om en enda: och åt din avkomma, och det är Kristus" (**Gal 3:16**)

Guds löfte till Abraham var enormt. Det gällde - och gäller - varje människa. Gud hade lovat: "Jag skall rikligen välsigna dig och göra dina efterkommande talrika som stjärnorna på himlen och som sanden på havets strand" (**1 Mos 22:17**)

Gud hade talat om miljarder människor. Genom Jesus Kristus blev Guds löfte verklighet. Och när aposteln Johannes en dag ser in i den himmelska tillvaron beskriver han verkligen hur välsignelsen nått till alla folk, **Upp 7:9**: "Sedan såg jag, och se: en stor skara som ingen kunde räkna, av alla folk och stammar och länder och språk. De stod inför tronen och Lammet klädda i vita kläder med palmkvistar i sina händer."

Så vad ska vi göra av Guds löften idag?

Vi ska fortsätta att be för det judiska folket, för Gud ska än en gång använda det folket till sitt förhärlikande.

Vi ska tro på Kristus, för han är den stora uppfyllelsen av Guds löfte till Abraham.

SAMMANFATTNING: Abraham var en människa som Gud kallade. Liksom du är en människa som Gud har en tanke för.

Om du sagt ditt stora ja till Guds kallelse för ditt liv var ditt ja, för det lär vi oss av studiet över Abrahams liv, ingen slutpunkt, utan ett startskott. Vi säger vårt ja, kanske i ett nu, men resten av våra liv får vi ägna åt att försöka växa i vårt stora ja till Gud.

Vi kommer fortfarande att vara människor, vilket betyder att vi snubblar och faller ibland. Men om vi bekänner våra synder är

Gud trofast och rättfärdig och förlåter oss våra synder och renar oss från all vår orättfärdighet.

Så utvecklas vår tro.

Och sund tro utvecklas mot vänskap.

Abrahams liv har inte visat oss vad det är att vara en felfri människa. Det har visat oss något mycket viktigare. Det har visat oss vad det är att vara Guds vän.

APPENDIX

VAD GUD LOVADE ABRAHAM

1 Mos 12:1-3: ”Och Herren sade till Abram: ”Gå ut ur ditt land och från din släkt och från din faders hus, bort till det land som jag skall visa dig. Så skall jag göra dig till ett stort folk. Jag skall välsigna dig och göra ditt namn stort, och du skall bli en välsignelse. Och jag skall välsigna dem som välsignar dig, och den som förbannar dig skall jag förbanna, och i dig skall alla släkter på jorden bli välsignade.”

Svar 1: Abraham ska bli en välsignelse för alla slakten på orden.

1 Mos 13:14-17: ”När Abram och Lot hade skilts åt sade Herren till Abram: ”Se dig omkring från den plats där du står, åt norr och söder, öster och väster. Hela det land som du ser skall jag ge åt dig och dina ättlingar för all framtid. Jag skall låta dina ättlingar bli som stoftkornen på jorden: kan någon räkna dem, skall också dina ättlingar kunna räknas. Vandra genom landet i hela dess längd och bredd, ty åt dig skall jag ge det.”

Svar 2: Gud lovar Abraham ett fysiskt landområde, för all framtid.

1 Mos 15:1-7: ”En tid härefter kom Herrens ord i en syn till Abram. Han sade: ”Frukta inte, Abram, jag är din sköld. Din lön skall bli mycket stor.”

Men Abram sade: ”Herre, Herre, vad vill du då ge mig? Jag går ju barnlös bort, och arvinge till mitt hus blir en man från Damaskus, Elieser.” Och Abram sade ytterligare: ”Mig har du inte gett någon livsfrukt. En av mitt husfolk skall bli min arvinge.”

Men se, Herrens ord kom till honom. Han sade: ”Nej, denne skall inte bli din arvinge, utan en som utgår från ditt eget liv skall bli din arvinge.” Och han förde honom ut och sade: ”Se upp mot

himmelen, och räkna stjärnorna, om du kan räkna dem." Och han sade till honom: "Så skall din säd bli."

Och han trodde på Herren, och han räknade honom det till rättfärdighet. Och han sade till honom: "Jag är Herren, som har fört dig ut från det kaldeiska Ur för att ge dig detta land till besittning."

Svar 3: Gud lovar Abraham en löftesson, och att han ska bli stamfader till ett stort folk.

1 Mos 15:12-16: "När nu solen var nära att gå ned och en tung sömn hade fallit på Abram, se, då kom en förskräckelse över honom och stort mörker. Och han sade till Abram: "Det skall du veta, att din säd skall komma att leva som främlingar i ett land som inte tillhör dem, och de skall där vara trälar, och man skall förtrycka dem. Så skall ske i 400 år. Men det folk vars trälar de blir skall jag också döma. Sedan skall de dra ut med stora ägodelar. Men du själv skall gå till dina fäder i frid och bli begravd i en god ålder. Och i det fjärde släktet skall din säd komma hit tillbaka. Ty ännu har inte amoréerna fyllt sin missgärnings mått."

Svar 4: Gud ska bevara sitt folk genom stora prövningar, och efter dessa prövningar ska de återvända till sitt land.

1 Mos 15:18: "På den dagen slöt Herren ett förbund med Abram och sade: "Åt din säd skall jag ge detta land, från Egyptens flod ända till den stora floden, till floden Frat.

Svar 5: Gud ska ge Abraham ett stort land.

1 Mos 17:1-8: "När Abram var nittionio år gammal, uppenbarade sig Herren för honom och sade till honom: "Jag är Gud den Allsmäktige. Vandra inför mig och var ostrafflig. Jag vill göra ett förbund mellan mig och dig, och jag skall föröka dig mycket." Då föll Abram ned på sitt ansikte, och Gud talade så med honom:

"Se, det förbund som jag å min sida gör med dig är detta, att du skall bli en fader till många folk. Därför skall du inte mer heta Abram, utan Abraham skall vara ditt namn, ty jag skall låta dig bli en fader till många folk. Och jag skall göra dig mycket fruktsam och låta folkslag komma av dig, och kungar skall utgå från dig. Och jag skall upprätta ett förbund mellan mig och dig och din säd efter dig, från släkte till släkte, ett evigt förbund, så att jag skall vara din Gud och din säds efter dig. [8] Och jag skall ge dig och din säd efter dig det land där du nu bor som främling, hela Kanaans land, till evig besittning, och jag skall vara deras Gud."

Svar 6: Abrams namn blir Abraham, d.v.s. "fader till många folk", d.v.s. inte bara till Israels folk. Abrahams efterkommande ska besitta Kanaan till evig tid.

1 Mos 22:15-18: "Och Herrens ängel ropade för andra gången till Abraham från himmelen och sade: "Jag svär vid mig själv, säger Herren: Eftersom du har gjort detta och inte undanhållit mig din ende son, därför skall jag rikligen välsigna dig och göra din säd talrik som stjärnorna på himmelen och som sanden på havets strand. Och din säd skall inta sina fienders portar. Och i din säd skall alla folk på jorden välsigna sig, därför att du lyssnade till mina ord."

Svar 7: I Abrahams säd (singularis – någon speciell) ska hela jorden bli välsignad. Ett Messianskt löfte.